

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - THSK TÜTÜN VE DİĞER
BAĞIMLILIK YAPICI MADDELERİLE MÜCADELE
DAİRE BAŞKANLIĞI - THSK TÜTÜN VE DİĞER
BAĞIMLILIK YAPICI MADDELERLE MÜCADELE
DAİRE BAŞKANLIĞI EVRAK BİRİMİ
11.09.2013 15:59 - 2013.5679.97018
0000070171

7/19623
S. 163

Sayı : 86696344-610
Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01.04.2013 tarihli ve 43452547-120.00-116020 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından verilen “Bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımını önlemeye yönelik çalışmalar ilişkin” 7/19623 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EK:
Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından verilen “Bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımını önlemeye yönelik çalışmalara ilişkin” 7/19623 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Günümüzde, 20-30 yıl öncesine oranla sigara, alkol ve uyuşturucu madde kullanımı bir miktar azalsa da, yapılan araştırmalar ülkemizde bu maddelerin kullanıma başlama yaşının giderek düştüğünü ortaya koymaktadır. Tehlikeli bir hal alan ve bir an önce durdurulması gereken bu durum karşısında çocuklarımızın ve gençlerimizin uyuşturucu madde bağımlılığından uzak tutulmalarına yönelik çalışmalara hız verilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. İlkokul, ortaokul çağındaki çocuklarımızın lise üniversite çağındaki gençlerimizin bu tuzaklara düşmemesi için gerekli tedbirler ne kadar alınıyor?
2. Bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımını önlemeye yönelik yardımcı kampanyaları artırmak sigara, alkol uyuşturucu gibi maddelerin kullanımının önlenmesine yönelik programlara ağırlık vermek çalışmalarınız arasında var mıdır?
3. Başta yerel yönetimler olmak üzere, sivil toplum kuruluşları, okullar birlik içinde önlemler üzerinde çalışmaları için girişimleriniz var mıdır?
4. Ülkemizde uyuşturucu madde kullanma yaşının düşmesi ve ortaya çıkan can kayıplarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAPLAR

Ülkemizde tütün kontrol çalışmalarına yön vermek için öncelikle geleceğimizin teminatı olan gençleri ve tüm toplumu korumak amacıyla ilgili bakanlıklar, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarından 130’a yakın uzman ve akademisyenin işbirliği ile “Ulusal Tütün Kontrol Programı”nı hazırladık. İlgili Program çerçevesinde yürütülen çalışma başlıklarından biri de “Çocuk ve Gençlerin Tütün ve Tütün Ürünleri Kullanımından Korunması ve Ulaşılabilirliğin Engellenmesi” dir. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Yerel Yönetimler, Sivil Toplum Kuruluşları ve tüm paydaşlar ile koordinasyon içerisinde okullar, spor kulüpleri, gençlik merkezleri gibi çoğunlukla gençlerin bulunduğu yerlerde tütün bağımlılığını önlemeye yönelik eğitim faaliyetlerini yürütüyoruz.

4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun’un 19 Temmuz 2009 tarihinde tüm hükümleriyle yürürlüğe girmesiyle birlikte ülkemiz, tütün kontrolü konusunda yasal düzenlemesi olan sayılı ülkeler arasına girmiş, hatta liderlik yapar hale gelmiştir. Bu kanunla, özellikle çocukların ve gençlerin tütün bağımlılığından korunması amacıyla;

- ✓ Tütün ürünlerinin 18 yaşını doldurmamış kişilere satılması ve tüketimlerine sunulması,

- ✓ Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde tütün ürünleri satışının yapılması,
- ✓ Tütün ürünü işletmelerinde, pazarlanmasında ve satışında 18 yaşını doldurmamış kişilerin istihdam edilmesi,
- ✓ Tütün ürünleri otomatik makinelerle, televizyon ve internet gibi elektronik ortamlarda satılması ve satış amacıyla kargo yoluyla taşınması,
- ✓ Tütün ürünleri, paket açılarak tek tek veya daha küçük paketlere bölünerek satılması,
- ✓ Tütün ürünlerinin 18 yaşını doldurmamış kişilerin doğrudan ulaşacağı ve işletme dışından görülecek şekilde satışa arz edilmesi yasaklanmıştır.

Bakanlığımız, bağımlılıkla mücadele kapsamında yürüttüğü tüm çalışmalarda geleceğimizin teminatı olan çocuk ve gençleri öncelikli hedef grup olarak belirlemektedir. Bildiğiniz gibi 19 Temmuz 2009 tarihinde tüm hükümleri ile yürürlüğe giren 4207 sayılı Kanun'un amacını da öncelikle gelecek nesilleri ve çocukları, tütün ve tütün mamullerinin zararlarından korumak olarak belirledik. Bu kapsamda idari yaptırımlar arasında hapis cezası uygulanan tek fiil olarak da tütün ürünlerinin 18 yaşını doldurmamış kişilere satılması halini hükme bağladık.

Ülkemiz, tütün kontrolüne yönelik yürüttüğü mücadele ile Dünya Sağlık Örgütü'nün M-POWER politika paketindeki 6 temel stratejinin tamamını yerine getiren ilk ve tek ülke oldu. Bu başarı 10 Eylül 2012 tarihinde ülkemizde gerçekleştirilen Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesi 62.Bölge Toplantısında tüm dünyaya duyuruldu ve 10.07.2013 tarihinde Panama'da açıklanan DSÖ Küresel Tütün Salgını Raporuyla tescillendi. Ülkemizdeki Tütün Kontrol Çalışmaları yurtiçinde de karşılığını bularak 2012 yılında sigara içenlerin oranı 2008 yılına göre %13,5 azaldı.

Elde ettiğimiz başarılar ve uygulamalarımız tüm dünyaya örnek olmaya devam etmektedir. Tütün kontrolünde yakaladığımız bu ivmeyi elde ettiğimiz tecrübeleri de kullanarak Alkol ve Madde Bağımlılığı konularında da sürdürmek istiyoruz.

Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) tarafından hazırlanan 2012 Türkiye Uyuşturucu Raporu verilerine göre madde kullanıcılarının %94,85'inin aynı zamanda sigara da kullandığı, %52,37'sinin ise aynı zamanda alkol kullandıkları görülmektedir. Gençlerin sigara ve alkole ulaşabilirliğinin önlenmesi, bağımlılığa giden yolun kesilmesi bakımından önemlidir.

Bu kapsamda alkol kontrolüyle ilgili olarak ilk aşamada 6487 sayılı Bazı Kanunlar İle 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile gerekli mevzuat güncellememizi yaptık. Yapılan düzenlemeyle birlikte tıpkı tütün kontrolünde olduğu gibi burada da tüm toplumun yanında çocuk ve gençlerimizi korumaya yönelik tedbirler getirdik. Özellikle bağımlılıkla mücadele konusunda, sadece yasal mevzuatın güçlendirilmesi yeterli olmamakta, aynı zamanda halkın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi faaliyetlerine de ağırlık verilerek toplum bilincinin oluşması önem arz etmektedir.

Ülkemizdeki önleme faaliyetleri, Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) koordinasyonunda, başta Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Üniversiteler, Diyanet İşleri Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Belediyeler, Yerel Yönetimler ve çeşitli Sivil Toplum Kuruluşları olmak üzere pek çok kurum tarafından yürütülmektedir.

Bağımlılık Yapıcı Maddeler ve Bağımlılıkla Mücadele kapsamında hazırlanan Ulusal Eylem Planı doğrultusunda 81 ilde İl Uyuşturucu Koordinasyon Kurulları oluşturulmuştur. Bu kurulların sekretarya görevi İl Halk Sağlığı Müdürlüklerimiz tarafından sürdürülmektedir. Tütünle mücadele alanında yürütülen çalışmalara benzer faaliyetler bu kurullar aracılığıyla yürütülmekte olup, ildeki tüm kurum ve kuruluşların işbirliği ile halka yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılmaktadır.

Sigara, alkol ve madde kullanım yaygınlığı ile ilgili çalışmalar son yıllarda ülkemizde de artmış olmasına rağmen madde kullanan ya da risk altındaki popülasyona ilişkin temel veri kaynakları, TUBİM, Adalet Bakanlığı kayıtları ve Sağlık Bakanlığı Kurumlarında tedavi olan hasta kayıtlarıdır. Bakanlığım, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün verilerine göre bağımlılık tedavisi görenlerin yaş ortalaması 2011 yılında 21.5 ve 2012 yılında 20.8 olarak bulunmuştur. Son yıllarda madde bağımlılığı tedavisi görenlerin sayısında artış yaşanmaktadır. Bu artışta madde bağımlılığı tedavi merkezlerinin sayısındaki artış ve tedaviye ulaşılabilirliğin eskiye oranla daha kolay olmasının da etkileri bulunmakta olup, konu ile ilgili veriler aşağıdaki tabloda bilginize sunulmuştur.

Tablo 1. 2007-2012 Yılları Arasında Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezlerinde Ayaktan ve Yatarak Tedavi Gören Hasta Sayılarının Dağılımı

Yıl	Ayaktan Tedavi Görenler	Yatarak Tedavi Görenler	Toplam
2007	35.569	2.492	38.061
2008	65.148	2.145	67.293
2009	106.093	2.594	108.687
2010	134.287	2.900	137.187
2011	155.099	2.117	157.216
2012	218.515	8.783	227.298

İlginize teşekkür ederim.